

MANGER KIRKE OPPRETNING OG STABILISERING

Bakgrunn

På anmodning fra kirkevergen i Radøy utførte Akasia i februar 2014 en tilstandsrapport på Manger kirke, med særlig tanke på skjevheter som var avdekket gjennom en rekke år, skjevheter som en hadde mistanke om har blitt verre med årene. Rapporten konkluderte med at en anbefalte å få gjort tiltak i bygget for å stabilisere dette. I første omgang ble det anbefalt en ny befaring med et firma med spesialkompetanse på laftekonstruksjoner.

I mars 2014 ble det gjort en befaring av firmaet «Gamle 3Hus» som konkluderte slik: *Rapporter og iakttakelser på befaring viser at gavlvegger sannsynligvis har utilstrekkelig diagonalavstiving... tyngdepunktet i bygningen flyttes og vertikale laster som skulle vært likt fordelt på hver langside, virker i økende grad i horisontal og diagonal retning. Dette betyr at sikkerhetsmarginen for hva bygningen bør forventes å tåle av belastninger allerede er overskredet.*

I april ble Akasia engasjert for å lage et forprosjekt for å prosjektere en løsning for stabilisering og avstiving av kirkebygget. I tiden etter har Akasia, sammen med ledende firma innen ulike felt prosjektert det vi mener er den beste løsningen for å rette opp og stabilisere Manger kirke. Løsningen er fremlagt for Riksantikvaren som støtter metoden som er valgt. Ettersom Manger kirke er en listeført kirke må endelig søknad om godkjenning av metoden for oppretting og stabilisering sendes biskopen i Bjørgvin for godkjenning. Ettersom saken allerede er drøftet med Riksantikvaren, har saksbehandler hos biskopen lovet en rask saksbehandling.

Løsningsforslag

Den prosjekterte løsningen går i korthet ut på at en ved hjelp av 6 stk wirer og hulljeker trekker kirken tilbake så langt det er forsvarlig.. (se fotovedlegg) (Dette må foregå med stor forsiktighet for å minke faren for sprekkdannelser) Når kirken er trukket tilbake, monteres det stålavstiving i gavlveggene og i taket. (se fotovedlegg) Disse festes på strategiske punkter som sikrer stabiliteten. Stålstagene vil deretter bli kledd inn i tre og malt i samme farger som søylene i kirka. (Riksantikvaren ønsker også at det utarbeides et alternativt forslag til sikring ved hjelp av forsterkede elementer i tre. Akasia mener at en innebygget stålkonstruksjon vil være den løsningen som både utseendemessig og styrkemessig vil være å foretrekke)

I arbeidsperioden hvor opprettingen skal foregå, vil det ikke kunne være aktivitet i kirka. Blant annet vil det være store stillas inne i kirka. En del av kirkegården vil også måtte stenges av ettersom wirene, for å få en gunstig vinkel, vil måtte gå på tvers av kirkegården, og wirefestene vil måtte settes fast i store

betongklosser som graves 20-30cm ned i bakken. Det er i den sammenheng viktig med god informasjon til befolkningen.

Kostnader

Et prosjekt som dette er forbundet med usikkerhet med hensyn til tids- og kostnadsbruk. Vi har gått gjennom prosjektet relativt detaljert, og fått frem en del kostnader sammen med firma som vil måtte levere deler av prosjektet (stålleverandører, wire- og jekkleverandører m.m.)

Følgende kostnader er inkludert:

- Oppstramming av kirken før montering av vindkryss og avstiving. Dette omfatter å trekke kirken så langt tilbake som det er forsvarlig, før avstivende elementer monteres. Prosjektet har ikke som målsetting å få kirken helt i lodd igjen.
- Dimensjonering og produksjon av avstivende elementer
- Montering av avstiving, inklusive nødvendig prosjektunderlag
- Tilbakeføre interiøret til opprinnelig stand
- Prosjekterings- og prosjektledelse

Vår beregning er at prosjektet vil koste ca 2,1 mill. kroner ekskl. mva.

Lokalt arbeid med informasjon til befolkningen, søknad til biskop og evt. byggesak er ikke inkludert i kostnadene. Det er heller ikke mulig å ta høyde for alle uforutsette følgeskader.

Tidsbruk

Fra en gir klarsignal til oppstart av prosjektet vil en måtte regne med en prosjektid på 2-3 måneder. Da har en tatt høyde for at det kan skje uforutsette ting underveis i prosjektet.

Finansiering

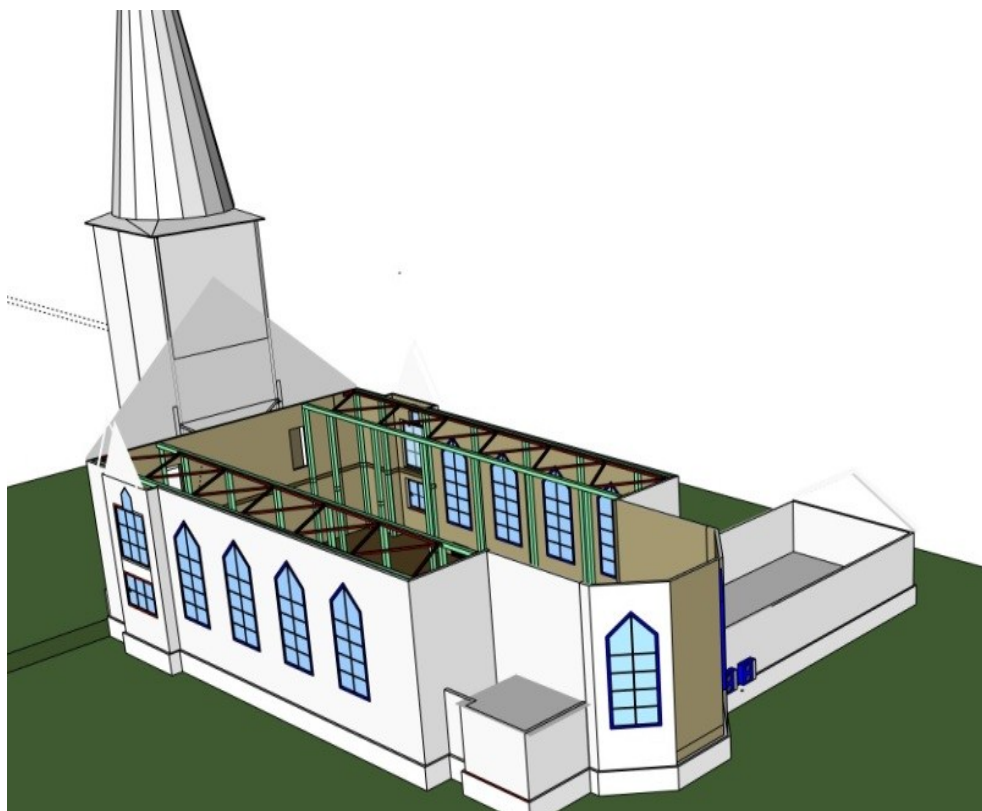
Radøy kommune/Radøy sokneråd vil sammen kunne søke om rentekompensasjon for hele prosjektet med oppretting og sikring av kirken. Kompensasjonen kan også dekke kostnadene som kirkeverge og andre lokalt ansatte har i forbindelse med prosjektet.

Presentasjon

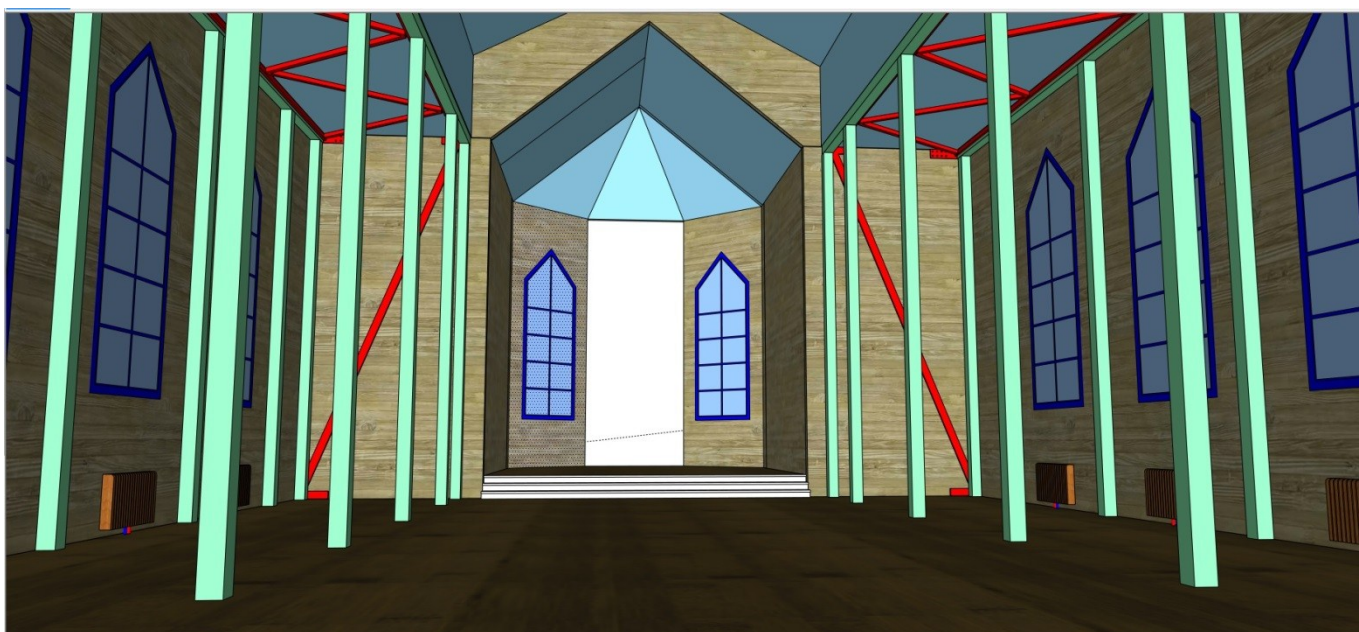
På soknerådsmøtet 27.august vil Akasia komme og presentere hvordan de mener kirka skal rettes opp og sikres. Da vil det også være rom for å stille utfyllende spørsmål både til metode, kirkas utseende etter sikringen, bruken av kirkegården m.m.

Vi vil også kunne gå gjennom postene budsjettet.

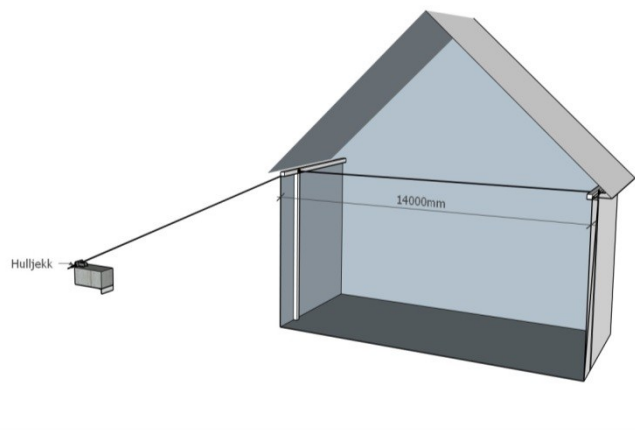
Fotovedlegg

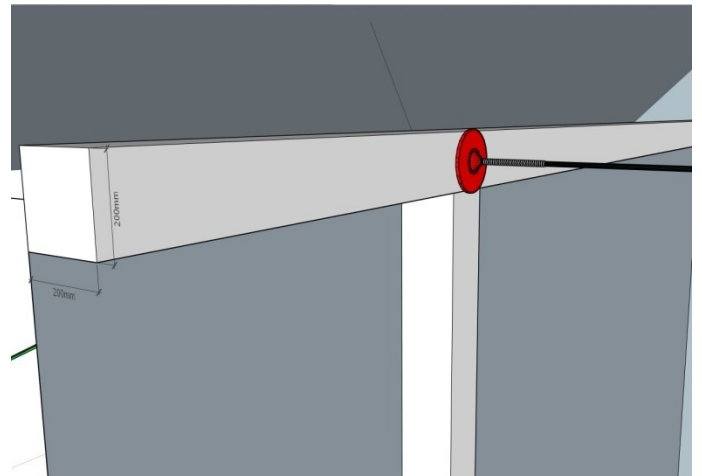
Figur 1. Horizontal gitterdrager langs yttervegger

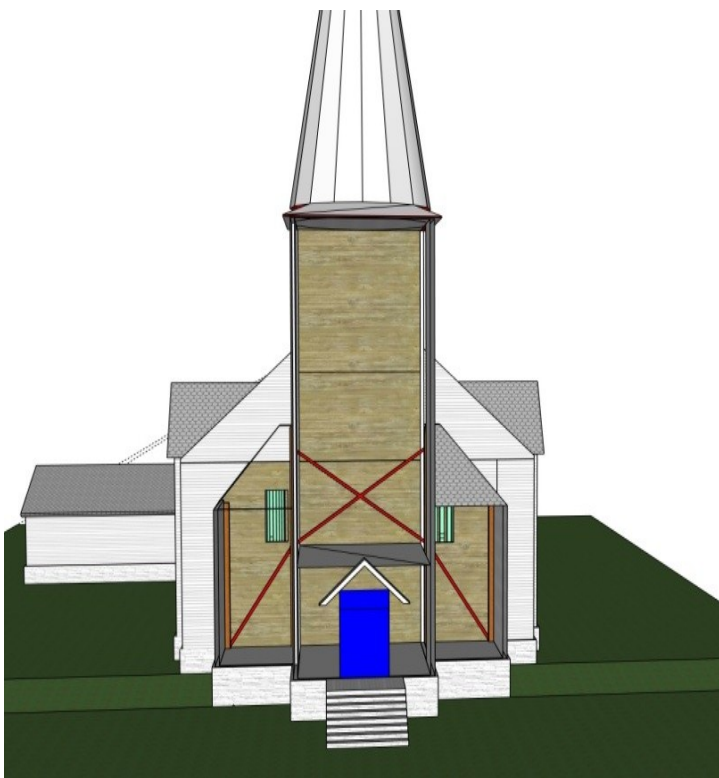
Figur 2. Nytt innvendig bæresystem markert med rødt

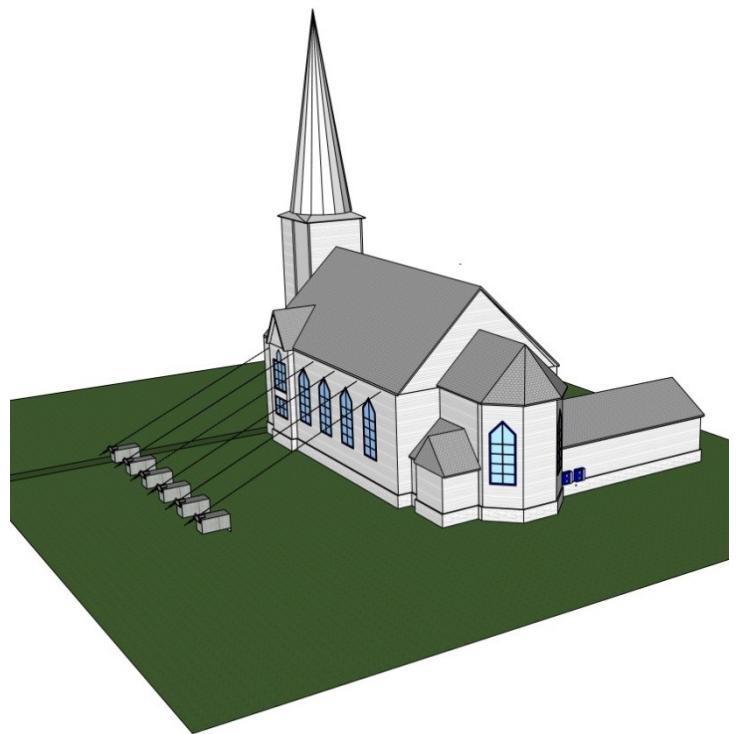
Figur 5: Løsning for oppstramming av kirken

Figur 3: Anslag mot drager i yttervegg

Figur 4: Avstiving av gavl ved klokketårn

Figur 5: Oppstramming av bygningskroppen med hydrauliske jekker